

Johannes 19:30m
“Het is volbracht”

Jezus' werk 1 van vernedering 2 is volbracht 3 wordt verkondigd

Gemeente,

Aan het eind van een proefwerk of tentamen kun je dat wel eens hebben: niet afgekregen. Verschillende opgaven niet aan toegekomen. Maar het is tijd. Aan het eind van een dag kun je het wel eens hebben: 'k had eigenlijk meer willen doen, maar het zat nogal tegen, ik heb niet af wat ik had gewild. Vervelend. Morgen extra veel proberen te doen. Aan het eind van een week kun je het wel eens hebben: dat je wel 8 dagen had kunnen gebruiken. Je hebt lang niet af wat je die week gewild had. Vervelend. Al is het ook waar: de één heeft er meer last van de ander.

Of, dat kan ook, je hebt het wel afgekregen, maar niet zoals de bedoeling was geweest. Wel alle vragen beantwoord van repetitie of examen, maar je voelt al aan, dat het een onvoldoende is. Wel je opdracht afgerond, maar met een gevoel dat het lang niet is wat het wezen moet. Je bent echt niet tevreden over het resultaat. Kan het net zo goed kapotmaken en opnieuw beginnen, maar dat kan ook niet altijd. Ook hier geldt weer: de één zal er meer last van hebben dan de ander.

In geestelijk opzicht kan het ook zo zijn. Dat je bent gekomen aan het eind van een dag, een week, een jaar. Maar voor je gevoel heb je lang niet gedaan wat je moest doen. Aan Bijbellezen, aan bidden, aan tijd voor liefdadigheid voor anderen. Of het is wel gebeurd allemaal, maar je voelt wel aan: het was ver onder de maat. Lang niet zo zuiver, zo vurig, zo oprecht als de bedoeling is. En als je dat zou hebben aan het eind van een dag, een week, een jaar, maar aan het eind van je leven. Dat gevoel, die wetenschap: ik had veel meer moeten doen, aan de opvoeding van onze kinderen, aan werk in de gemeente, aan het zoeken van God, bidden en Bijbellezen. Zoveel tekort. En als het er al was, was het zo ver beneden de maat. Ver onder de bedoeling. Zo half, zo onzuiver, zo zonder hart en gloed. En als je leven aan het eind is, kun je niet meer denken: ik ga het vanaf nu beter doen, anders. Nee, dan ligt het er zoals het ligt.

Ook daarin geldt: de één tilt daar zwaarder aan dan de ander. De één ligt er echt van wakker, en kan erbij zweten aan de gedachte: straks, aan het eind van mijn leven, als het dan niet af is, als het niet goed is, wat dan? En een ander kan er hooguit eens even aan denken, maar schudt het van zich af en denkt er voorlopig niet meer aan. Misschien moet je zelfs zeggen: dat hoeven niet eens twee verschillende mensen te zijn, het kan één mens op verschillende momenten zijn. Soms lig je er zowat wakker van, en soms is het zo weer uit je gedachten.

Vanmorgen luisteren we naar het 6e kruiswoord van de Heere Jezus. Het voorlaatste. Hiervoor was het kruiswoord: "Mij dorst". Dat was van biddag 's morgens. Nu is Jezus' sterven vlakbij. Hij heeft ongeveer 6 uur aan het kruis gehangen, is drie uur in de Godverlatenheid van de hel geweest. Nu is het voltooid, volbracht, af, klaar. Een goede vraag is eens na te denken: wat is er eigenlijk volbracht?

1 Jezus' werk van vernedering

J.C. Ryle zegt daarvan dat je in elk geval drie antwoorden daarop kunt geven. Volbracht is het lijden. Het lijden dat Jezus droeg als Plaatsvervanger, Borg, Middelaar van al de Zijnen. Het lijden dat zondaren hebben verdiend. Het lijden van de straf der zonde, de vloek der wet, de toorn van God. Het zo zware lijden dat Hij bloed zweette in Gethsemané en dat Hij ten dode toe bedroefd was en zeer beangst. Het lijden dat Hij neerdaalde in de duisternis der Godverlatenheid. Dát is volbracht.

Maar je kunt het ook zo zeggen: volbracht is de offerdienst van het Oude Testament. Heel die rij van offers die geslacht werden voor de zonden van het volk. Vanaf Genesis 3 alle eeuwen door. De ene priester na de andere. Het ene offer na het andere, er kwam geen eind aan. Maar nu wel. Al die offers zijn volbracht. Eén offer van deze Éne Hogepriester Die Zichzelf opoffert. Na een leven van volkomen gehoorzaamheid. Is Hij het éne onstraffelijke Lam voor de zonde. De schuld is betaald! Eens en voorgoed.

En ten derde zegt Ryle, kun je het ook zo zien: het werk der verlossing is volbracht. Het werk om zondaren te verlossen is volbracht. Te verlossen uit de greep der zonde en van de duivel. De strijd tegen de duivel. Die altijd heeft tegengewerkt, verzocht, verleid. Op de meest kritieke momenten. Toen Jezus na 40 dagen honger had, toen Hij het lijden voor Zich zag in Getsemané, toen Hij aan het kruis hing. Van allerlei kanten: de kant van hem zelf, de kant van Zijn discipelen, de kant van Zijn vijanden. Satan heeft gestreden. Maar Jezus heeft de strijd volgehouden en is overeind gebleven. Nu is de kop van de slang vermorzeld. Hij mag Jezus niet meer tegenhouden om zondaren bij hem weg te halen en te verlossen.

Het lijden is volbracht, het offer is gebracht, het strijden is gewonnen. Het is volbracht! En daar kunnen we en mogen en moeten we nog één ding van zeggen. Want waarom heeft Jezus dat nu gedaan? Jezus Zelf in Johannes 17:4 zegt: het werk dat Gij Mij gegeven hebt te doen heb Ik voleindigd. Het werk dat Mijn Vader Mij heeft opgedragen. Zo moeten we dat ten diepste zien. Het is het werk dat Zijn Vader Hem

heeft opgedragen. Wonderlijk is dat! Want het werk was voor zondaren. Die hebben er baat bij. Maar het werk is van Zijn Vader. Van de Vader door de Zoon.

Zondaren hadden er niet om gevraagd. Zondaren zaten er niet mee. Met hun straf, met een offer en gehoorzaamheid, met de duivel. Zondaren hebben God onteerd, gekrenkt, overtreden, weggezet, afgezworen. En we voelen ons daar best bij. Zondaren, u, jij, en ik hebben van nature geen enkele behoefte aan gehoorzaamheid, een offer en een overwinning op de duivel. Geen enkele.

Maar het is toch gebeurd! Omdat God het Zijn Zoon opdroeg. God, door ons gekrenkt en getergd, God geeft Zijn Zoon opdracht om te lijden, het offer te zijn, de duivel te overwinnen. En de Zoon aanvaardt die opdracht en heeft hem volbracht. Zonder dat iemand er behoefte aan had of erom vroeg.

Maak je dat wel eens mee? Dat iemand opdracht geeft om een huis te bouwen. En de aannemer neemt die opdracht aan en bouwt het huis. En dan wordt er tegen jou gezegd: hier, voor jou, mag jij in wonen. Je hebt er niet om gevraagd, niets voor betaald, maar alsjeblieft: ga erin wonen. Je zou toch niet weten wat je overkomt....

Nou, dat overkomt ons vanmorgen. Niet om gevraagd, niets aan gedaan en nu zegt het Evangelie: het huis van Jezus volbrachte werk is af: hier, neem uw intrek, neem plaats, er is ruimte ook voor u. Ooit door overweldigd? Je weet toch niet wat er gebeurt? Nooit gestameld en verbaasd gezegd: Heere, is dat waar? Dit kan toch bijna niet? Zo, ongevraagd, onverdiend, krijg ik een huis aangeboden. Een eeuwig huis. Ja, Ik weet het, maar dat hebben Ik en Mijn Zoon bedacht en gedaan. Komt binnen.

Buiten blijven betekent onbeschermd zijn als de orkaan van Gods toorn losbreekt, het noodweer van Gods gericht komt. Buiten blijven betekent je eigen dood en ondergang koesteren en je eigen verderf bezegelen.

2 Jezus' werk is volbracht

Het is volbracht. Het werk van de Vader, voor zondaren. Dat werk is volbracht. En in dat woord volbracht zitten naar het Grieks twee elementen. Namelijk de elementen van doel en einde. Doel en einde.

Dus om te beginnen bedoeld Jezus te zeggen. Het werk dat Mijn Vader Mij had opgedragen is tot Zijn doel gekomen. Is helemaal perfect. Het is niet alleen af, aan het einde, want dan kun je je afvragen: ja, het is af, maar hoe? Het is klaar, maar met hoeveel gebreken? Nee, het is niet alleen af, het is ook perfect. Precies volgens de bedoeling, het doel is

bereikt. Het is precies volgens de bouwtekening die de Vader had gemaakt, volgens de opdracht die Hem gegeven was. Perfect. Perfect van buiten: nooit één woord, één ding misdaan of niet helemaal goed. Nee, altijd heeft Jezus volmaakt en goed gesproken en gehandeld. Moet je je indenken. Ieder woord, ieder ding. Altijd perfect gezegd, gezwegen, gedaan en gelaten. En ook van binnen perfect, zoals bedoeld, volgens opdracht. Puur in gerichtheid op God, zuiver in verlangen naar Gods eer, helemaal vol van liefde en volmaakt vurig en verlangend. Alleen maar liefde en gerichtheid op Gods eer in volmaakte vorm in de hoogste macht. Het is volbracht: het doel is bereikt: volgens opdracht perfect uitgevoerd.

Dat kan van mijn werk nooit gezegd worden. Nu niet en later niet en nooit niet. Nooit, nooit en niets, niets van mij krijgt die kwalificatie: het is volbracht, volgens opdracht, perfect. Dat al mijn woorden en al mijn daden altijd volmaakt zullen zijn. Als Gods heilig licht over mijn woorden en werken gaat en ik moet rekenschap afleggen van elk ijdel woord dat ik gezegd heb, dan heb ik het niet breed meer. En dan de binnenkant in mijn bedoelingen, liefde en motieven. Neem nou mijn beste werken: mijn kerkgang en mijn gebed. Maar zijn die volmaakt in liefde, bedoeling, zuiverheid en vurigheid? Nou, als die dat al niet zijn, laat staan al het andere. Mijn werk, mijn leven is niet volgens opdracht, bereikt zijn doel niet, nooit. Laat ik ook niet denken dat dat ooit wel zover zal komen. Laat ik ook niet denken dat dat allemaal niet geeft en zo erg niet is. Laat ik liever overwegen: niets, niets heb ik en zal ik ooit hebben om God aan te bieden.

Maar God biedt mij aan: het volbrachte werk van Zijn Zoon. Rust hierop, o zondaar! Woon hierin, o mens. Geloven is: niets doen, maar erkennen dat alles is gedaan. Ooit kwam er een man bij Kohlbrugge die vroeg: wat moet ik doen om zalig te worden, vrede met God te krijgen? Niets! Zei Kohlbrugge. Niets! Ja, maar zei die man Paulus zei toch tegen de stokbewaarder: geloof in de Heere Jezus en je zult zalig worden?

Nou, zei Kohlbrugge, dat zeg ik toch? Niets doen, dat is geloven. Niets doen om zelf te willen verdienen of bewegen. Geloven dat het is gedaan! En meer niet. Niets van jezelf erbij willen doen. Denk aan een glas water. Helemaal helder en helemaal vol. Nou wil jij er toch wat anders bijgieten, klein beetje ranja of cola maar. Wat gebeurt er? Je morst helder water en het heldere water is vertroebeld door ranja of cola. Jezus' volbrachte werk is een vol glas helder water. Alles wat ik erbij doe, bederft het alleen maar. Morst en vertroebelt. Maakt het ongeldig en onrein.

Het is volbracht! Ten tweede zat er in dat woord ook de betekenis van einde. Het is tot en met het einde toe volbracht. Zoals een

schaatser of hardloper natuurlijk tot het einde moet volhouden. Anders heeft een goed begin ook geen enkele waarde. Jezus' heeft Zijn werk tot aan het einde toe volbracht. Ook al woog dat naar het einde toe steeds zwaarder. Die last van onze zonden en de toorn Gods. Van de gehoorzaamheid aan Gods wet. Die last droeg Hij al vanaf het begin van Zijn menswording, maar toen hield de Vader die last ahw nog vast en hield hem wat omhoog. Jezus voelde niet de volle last. Maar God liet het touw steeds meer vieren zodat de last steeds meer ten volle op Jezus drukte. En aan het eind liet God het touw helemaal los en droeg Jezus de volle last van onze zonden en Gods toorn. En satan wilde Hem bewegen om terug te gaan. Wilde Hem beangstigen en terugdrijven. Hoor Jezus bidden: indien het mogelijk laat deze beker Mij voorbijgaan, maar niet Mijn wil de Uwe geschiede. Gehoorzaam gebleven tot het einde. De eindstreep. Dan horen we in dit kruiswoord : het is volbracht ook de uitroep van overwinning. Het is een kruiswoord van de overwinning. Het is beeindigd. Bereikt. Satan is overwonnen. Het is volbracht.

En wat ligt daar aan het einde? Wat wacht daar? Bij een wedstrijd de prijs, de kroon, de medaille? Maar hier voor Jezus: Pasen, het eeuwige leven, de Heilige Geest, alle macht in hemel en op aarde. Nu heeft Hij het bereikt.

Dat kan ik nou nooit zeggen. Dat zal ik nooit kunnen zeggen. O soms lijkt ik wel eens goed te beginnen. Enthousiast en vurig, vol goede voornemens. Aan mijn huwelijk, aan mijn taak in de gemeente, aan mijn ambt, aan de opvoeding van de kinderen. Maar..... na verloop van tijd zakt het in. Blust het uit: de vurigheid, het enthousiasme. Er komt zelfs tegenzin, zuchten en steunen. Nee, ik haal het einde niet met mijn goede voornemen zoals ik begon. Ik zal nooit die eindstreep bereiken en het eeuwige leven, de Heilige Geest verwerven.

Maar Hij heeft het einde bereikt! Hij heeft eeuwig leven, vrijspraak en de Heilige Geest verworven. En Hij deelt dat uit. In het huis van Zijn volbrachte werk heeft Hij dat gereed liggen. O zondaar kom. O mens, treedt binnen. Wat je nooit zelf bereiken zult, wordt hier uitgedeeld om niet. Wat je nooit zelf behalen zult, wordt hier gevonden. Omdat Jezus uitriep: Het is volbracht!

Komt koopt zonder geld en zonder prijs, vrijspraak, eeuwig leven en de Heilige Geest.

3 Jezus' werk wordt verkondigd

Dit zesde kruiswoord is een uitroep van overwinning geweest. En we weten nog wel dat de Heere Jezus dit wilde roepen. Want met biddag hoorden we dat de Heere Jezus hierom had gezegd dat Hij zo'n

dorst had. Dat Zijn tong vastkleefde aan Zijn gehemelte. Zodat Hij te drinken zou krijgen en daardoor en daarna zou kunnen roepen: het is volbracht. De overwinningsroep luid en duidelijk zou kunnen uitroepen. Want iedereen moest het kunnen horen. Zijn Vader moest het horen: Zijn werk was volbracht. De duivel moest het horen: je hebt verloren, je kop is vermorzeld, want het is volbracht! Maar ook alle zondaren moeten het horen. En de prediking zet deze uitroep van Jezus voort. Onder alle volken en door alle eeuwen heen. Blijft het klinken, mogen zondaren het horen: Het is volbracht! Er is een werk waarop je rusten kunt, een werk waarin je vrede vindt. En dat werk, dat huis is geopend, ook voor u. Het huis van werk dat tot Zijn doel en tot Zijn einde is gekomen.

En dat is nu net het punt. Jezus heeft het doel bereikt. En zonde is dat ik het doel gemist heb en nooit bereiken zal. En dat is het punt van mijn leven. Ik mis het doel. Mijn werk is niet perfect en is niet en komt niet af. Ik doe niet waarvoor ik geschapen ben. Wat doe je met een pen die niet schrijft? Weggooien. Wat doe je met een mes dat niet snijdt? Weggooien. Wat doe je met een appelboom die geen appels geeft? Eruit halen. Wat doet God met een mens die niet Hem eert en dient? Die niet doet waarvoor Hij is bedoeld? Waardig uitgehakt te worden. Maar dat betekent dat ik onder Gods vloek ben, in satans bezit, dat ik schuld heb. Want ik ben zondaar, ik mis mijn levensdoel. Dan ben ik het leven niet waardig, dan heb ik het recht van leven verspeeld. Hoe zou ik dan gerust gaan slapen?

En het ergste is als ik er geen punt van maak en ik ga lekker slapen. Aan het einde van de dag, van de week, van mijn leven. Als ik maar rustig wordt gehouden en geen pijn heb, leg ik mijn hoofd rustig neer. Vreselijk!

Maar vandaag houd God ons het Evangelie voor met het volbrachte werk van Jezus. Houd Hij ons als het ware een kussen voor. Aan het einde van elke dag: het kussen van Jezus' volbrachte werk: hier, leg hier je hoofd maar neer. Op dit volbrachte werk. Want dat eist God! Dat eist Zijn wet: het volmaakte. Zonder Christus vreselijk, ik krijg dat nooit. En in Christus is het aan de ene kant heel erg dat ik zoveel tekort schoot, zoveel onzuiver was, dat ik Hem zo verdriet deed, wat erg, wat erg, maar tegelijkertijd mag ik rusten in Hem. Zeker zijn en gerust dat ik de nacht in mag aan in alle vrede met God.

Aan het einde van elke dag, ook vanavond: je hoofd neerleggen op het kussen van Jezus' volbrachte werk. Ga nooit een nacht slapen voor je dit gedaan hebt.

Dat heb ik ooit eens heel sterk mogen beleven en dat geef ik toch graag door deze morgen. Dat was de dag dat mijn vader overleden is 13 maart 2003. Heel plotseling, hartstilstand. En 's avonds stonden bij de kist met het lichaam van mijn vader. Ik mocht, zeker de laatste jaren een hele goede band met hem hebben. Maar toch, over heel het leven gezien: wat je als kind hebt gedaan, als tiener, later als je het zo druk krijgt met andere dingen. Had ik maar wat meer tijd aan hem besteed, maar meer aandacht gegeven. Had ik maar.... Dat herkent iemand wel die een geliefde verloor. Had ik maar.... En toen kwamen zo die woorden me voor: het is volbracht! Alles mag wegvallen onder het kussen van Zijn volbrachte werk. Zo'n vrede. Geeft dat kussen van Jezus' volbrachte werk. Ook uw hoofd kan erbij. En jouw hoofd.

Ook de laatste keer. Luister maar naar de Heere Jezus Zelf. Na dit kruiswoord gaf Hij de geest en stierf. En uit Lucas weten we dat Jezus toen gezegd heeft: Vader in Uw handen beveel Ik Mijn geest. Hij kon gerust het hoofd neerleggen. Zijn geest overgeven aan Zijn Vader en Zijn hoofd neerleggen. Dat is heil en zaligheid.

Aan het einde van je leven, eens. Je hoofd neerleggen op Jezus' volbrachte werk. Ontslapen, stil en gerust. Tot de dag der wederopstanding.

Amen